

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU
Zagreb, Amruševa 2/II

Prilog 9 list 1

52. P-1956/15

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Trgovački sud u Zagrebu, po sucu toga suda Ljiljani Tomić, u pravnoj stvari tužitelja META NEKRETNINE d.o.o. za usluge i trgovinu, OIB: 93389782768, Zagreb, Franje Miličevića 45, kojeg zastupaju odvjetnici iz OD Ećimović & Kaleb d.o.o. iz Zagreba, Strojarska cesta 20, protiv tuženika SBERBANK d.o.o, OIB: 78427478595, Zagreb, Varšavska 9, kojeg zastupa punomoćnik Mićo Ljubenko, odvjetnik iz OD Ljubenko & Partneri iz Zagreba, Branimirova 29, radi isplate 1.740.208,14 kn, nakon održane javne glavne rasprave zaključene 8. studenog 2017. u prisutnosti punomoćnika tužitelja i punomoćnika tuženika, objavljene dana 19. prosinca 2017.

presudije

I. Nalaže se tuženiku SBERBANK d.o.o, OIB: 78427478595, Zagreb, Varšavska 9, da tužitelju META NEKRETNINE d.o.o. za usluge i trgovinu, OIB: 93389782768, Zagreb, Franje Miličevića 45 isplati novčani iznos od 1.740.208,14 kn sa zakonskom zateznom kamatom koje teku od 28. veljače 2013. do isplate po stopi koja je propisana čl. 29. st. 2. ZOO-a, uvećanjem eskontne stope HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za osam postotnih poena, u roku od 8 dana.

II. Nalaže se tuženiku platiti tužitelju parnični trošak u iznosu od 143.115,00 kn sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 3. srpnja 2017. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za pet postotnih poena, u roku od 8 dana.

Obrazloženje

U tužbi podnesenoj ovom sudu 28. srpnja 2015. tužitelj navodi:

- da ima tražbinu prema trgovačkom društvu Feliciter d.o.o. za graditeljstvo, trgovinu i usluge, Marina Studina 40, Sesvete, OIB: 33362149552 (u daljnjem tekstu: Feliciter d.o.o.) u ukupnom iznosu od 1.819.176,79 kn

- da je Feliciter d.o.o. na računu broj 0000188543/ZGB000018HRK731318 kod tuženika kao poslovne banke imao određena novčana sredstva, i to na dan 26. veljače 2013. godine u ukupnom iznosu od 1.740.208,14 kn

- da je radi osiguranja svog potraživanja tužitelj kao predlagatelj osiguranja s Feliciter d.o.o. kao protivnikom osiguranja zaključio Sporazum o osiguranju potraživanja solemniziran

pod OV-1712/13 od 21. veljače 2013. godine (u daljnjem tekstu: Sporazum) temeljem kojeg je tužitelj na osnovi čl. 17. st. 1. Zakona o Upisniku sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima (u daljnjem tekstu: Zakon o upisniku) stekao založno pravo i to na:

1. novčanoj tražbini Feliciter d.o.o. na posebnom računu broj 0000188543/ZGB000018HRK731318 kod Volksbank d.d. Zagreb, sada Sberbank d.d. Zagreb,

2. novčanim tražbinama Feliciter d.o.o. na ostalim računima svake vrste (transakcijski račun, račun za plaćanje, svaki drugi račun bilo koje vrste i kategorije) kod Volksbank d.d. Zagreb, sada Sberbank d.d. Zagreb i kod ostalih banaka i kreditnih i financijskih institucija,

3. novčanim sredstvima Feliciter d.o.o. na računima kod Volksbank d.d. Zagreb, sada Sberbank d.d. Zagreb i kod ostalih banaka i kreditnih i financijskih institucija,

4. oročenim novčanim sredstvima Feliciter d.o.o. Zagreb na računima kod Volksbank d.d. Zagreb, sada Sberbank d.d. Zagreb i kod ostalih banaka i kreditnih i financijskih institucija,

5. novčanim tražbinama Feliciter d.o.o. prema bilo kojim trećim fizičkim i pravnim osobama s bilo koje osnove,

- da je zaključkom FINA-e, Služba upisa, broj 1210-301/13 od 26. veljače 2013. stečeno prethodno navedeno založno pravo s danom 22. veljače 2013. kao danom u vrijeme kada je prijedlog za upis zaprimljen u Službi upisa,

- da je tužitelj dana 27. veljače 2013. dopisom obavijestio tuženika o stečenom založnom pravu za korist tužitelja, koje se posebno odnosi na novčana sredstva na posebnom računu broj 0000188543/ZGB000018HRK731318, te ga pozvao da bez odgađanja tužitelju kao založnom vjerovniku prenese sva sredstva sa računa koje Feliciter d.o.o. ima na računu kod tuženika, na račun tužitelja kod OTB banka Hrvatska d.d., Ulica Domovinskog rata 3, Zadar, OIB: 52508873833 (u daljnjem tekstu: OTP banka Hrvatska d.d.),

- da je tuženik u cijelosti ignorirao dopis tužitelja, po istome nije postupio niti se očitovao, već je navedena sredstva iskoristio kako bi namirio vlastita potraživanja, te je neovlašteno s posebnog računa Feliciter d.o.o. 0000188543/ZGB000018HRK731318 otuđio sredstva u iznosu od 1.270.209,95 kn čime je onemogućio namirenje tužitelja te mu nanio nenaknadivu štetu.

Tužitelj navodi kako je u trenutku osnivanja založnog prava tužitelj stekao prvenstveni red za namirenje i isključivu prednost pri namirenju iz predmeta zaloga u odnosu na sve druge tražbine, bilo banke, bilo trećih osoba, te je protivno postupanje tuženika bilo u suprotnosti sa temeljnim pravilima i samom svrhom založnog prava. Ujedno tužitelj ističe da je tuženik poslovna banka koja je kao sudionik pravnog prometa i osoba koja obavlja poslove platnog prometa za druge pravne osobe dužna u ispunjavanju obveza iz profesionalne djelatnosti postupati s povećanom pažnjom, prema pravilima struke i običajima (pažnja dobrog stručnjaka), pa onog trenutka kada ga je tužitelj obavijestio da je stekao založno pravo na svim sredstvima i na bilo kojem računu koji Feliciter d.o.o. ima kod tuženika, te ga pozvao da navedena sredstva prenese na račun tužitelja kod OTB banka Hrvatska d.d. isti je imao obvezu navedena sredstva bez odgađanja prenijeti na račun tužitelja. Svojim protivnim postupanjem tuženik je povrijedio temeljna načela obveznog prava, načelo savjesnosti i poštenja, a zatim i dužnost suradnje, zabrane prouzročenja štete i dužnost ispunjenja obveze. Slijedom navedenog tužitelj je ovlašten tražiti neosnovano zadržani iznos, kao i pored glavnice potraživati i pripadajuću zakonsku zateznu kamatu od 28. veljače 2013. nadalje.

Tuženik je podnio 25. studenog 2015. odgovor na tužbu i osporio tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti, te naveo:

- da osporava da bi tužitelj imao tražbinu prema Feliciter d.o.o. jer tužitelj uz svoju tužbu nije dostavio niti jedan dokaz ovog navoda,

- da osporava aktivnu legitimaciju tužitelja za podnošenje ove tužbe jer tužitelj nema tražbinu prema društvu Feliciter d.o.o. u navedenom iznosu od 1.819.176,79 kn,

- da je predmetni račun 0000188543/ZGB000018HRK731318 vlastiti račun tuženika, a ne račun društva Feliciter d.o.o., jer se na ovom računu nalaze sredstva društva Feliciter i to iz razloga što su ista temeljem Sporazuma o poslovnoj suradnji sklopljenog između društva Feliciter d.o.o. i tuženika od dana 22. veljače 2008. godine, založena za korist tuženika, a radi osiguranja potraživanja tuženika prema društvu Feliciter d.o.o. temeljem Ugovora o kreditu broj 500894 od dana 27. studenog 2007. godine, te je čl. 10. navedenog Sporazuma definirano čiji je račun broj 0000188543/ZGB000018HRK731318, koja se sredstva na njega isplaćuju, kao i da su ista založena za korist tuženika,

- da tuženik nije zaprimio Sporazum o osiguranju potraživanja solemniziran kod OV-1712/13 od 21. veljače 2013. godine na koji se tužitelj poziva u tužbi, te tuženik ne može ispitati ispravnost i zakonitost predmetnog sporazuma kao i predmetnog upisa u Upisnik sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima na koji se tužitelj poziva u svojoj tužbi,

- da osporava sve navode tužitelja iz tužbe koji se odnose na stjecanje i postojanje založnog prava tužitelja na predmetnom posebnom računu, odnosno na novcu sve obzirom na činjenicu da novčana tražbina nije nekretnina da bi se založno pravo steklo samim upisom, odnosno smatra da je za stjecanje dobrovoljnog založnog prava na novcu, jednako kao i na pokretninama, potrebno da dužnik taj novac na temelju založnog ugovora preda u posjed vjerovniku ili onomu koga on odredi,

- da je u konkretnom slučaju riječ o novčanim sredstvima tuženika kao založnog vjerovnika na kojima tužitelj nije mogao steći založno pravo jer se novčana sredstva vode na računu založnog vjerovnika, a ne založnog dužnika,

- da je člankom 5. st. 1. Zakona o financijskom osiguranju propisano: "Ugovor o financijskom osiguranju kod kojega dolazi do zasnivanja posebnog založnog prava zasniva se posebna vrsta založnog prava kao ograničeno stvarno pravo na kojoj se ne primjenjuju odredbe drugih zakona o osnivanju založnog prava, niti odredbe drugih zakona o naplati tražbina osiguranih založnim pravom u mjeri u kojoj bi njihova primjena narušila pravo prvenstvenog namirenja primatelja instrumenta osiguranja kako je ono predviđeno ovim zakonom, a primatelj instrumenta osiguranja ima pravo korištenja i raspolaganja",

- da su tim Zakonom o financijskom osiguranju predmeti na kojima se zasniva založno pravo u skladu s tim Zakonom izuzeti od "mjera reorganizacije", a u kojoj prema čl. 2. t. 17. Zakona o financijskom osiguranju spadaju "sve mjere koje se provode nad davateljem ili primateljem instrumenta osiguranja uz sudjelovanje sudskog, upravnog ili nadzornog tijela usmjerene na očuvanje njegova financijskog položaja, ukoliko iste utječu na prava trećih osoba koja postoje od ranije, osobito mjere zabrane raspolaganja, plaćanja, ovrhe ili osiguranja", dakle financijska sredstva koja su založena i nalaze se na računu založnog vjerovnika – izuzeta su od ovrhe i od davanja istih u dobrovoljni zalog drugom vjerovniku iz čega proizlazi da su novčana sredstva društva Feliciter d.o.o. osigurana založnim pravom za korist tuženika, te ne mogu biti predmet davanja u zalog, a iste se nalaze na vlastitom računu tuženika, a ne na računu društva Feliciter d.o.o.

Na kraju tuženik ističe kako je razvidno da su odgovorne osobe tužitelja i trgovačkog društva Feliciter d.o.o. ista osoba, pa je razvidan pokušaj prijevargog postupanja odgovornih osoba tužitelja i trgovačkog društva Feliciter d.o.o., kao i da je vidljivo kako tužitelj nije

prijavio svoju tražbinu iz ovog postupka u postupak predstečajne nagodbe nad trgovačkim društvom Feliciter d.o.o., slijedom čega predlaže odbaciti tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan.

Podneskom od 21. ožujka 2016. tužitelj je osporio sve navode tuženika iz odgovora na tužbu te istaknuo:

- da je tražbina tužitelja prema trgovačkom društvu Feliciter d.o.o. u ukupnom iznosu od 1.819.176,79 kn nesporno utvrđena u postupku predstečajne nagodbe nad Feliciterom d.o.o.
- da posebni račun broj 0000188543/ZGB000018HRK731318 u naravi predstavlja račun koji pripada Feliciteru d.o.o., što proizlazi iz nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka za financije i poreze dr. sc. Valentine Salaj Četković, a sredstva na tom računu predstavljaju sredstva koja pripadaju Feliciteru d.o.o.
- da je stanje novčanih sredstava na 22. veljače 2013. na posebnom računu Felicitera d.o.o. iznosilo 1.740.208,14 kn
- da je tuženik protivno načelu savjesnosti i poštenja i unatoč tome što ga je tužitelj dopisom od 27. veljače 2013. obavijestio da je na navedenom računu i navedenim novčanim sredstvima, kao i na novčanim sredstvima na svim računima Felicitera d.o.o. stekao založno pravo, dana 20. ožujka 2013. s posebnog računa Feliciteru d.o.o. oduzeo iznos od ukupno 1.270.209,95 kn, radi naplate vlastitog potraživanja te plaćanja računa trgovačkog društva Volksin d.o.o.
- da je kao obveznik dostave podataka u Jedinstveni registar računa propustio dostaviti podatke o posebnom računu u Jedinstveni registar računa (čl. 22. st. 3. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima)
- da je navedenim protupravnim postupanjem onemogućio provedbu izvansudske ovrhe koju je tužitelj pokrenuo protiv Felicitera d.o.o. pred FINA-om radi naplate svoje tražbine slijedom čega je izravno uzrokovao štetu tužitelju u upravo utuženom iznosu
- da protivno navodima tuženika, u konkretnom predmetu nema mjesta primjeni čl. 5. st. 1. Zakona o financijskom osiguranju (u daljnjem tekstu: ZFO) budući da između tuženika i Felicitera d.o.o. nije bilo ugovora o financijskom osiguranju kojim bi se zasnovalo posebno založno pravo u smislu ZFO-a
- da je između tuženika i Felicitera d.o.o. Sporazumom o poslovnoj suradnji od dana 22. veljače 2008. (dalje: Sporazum) tek predviđeno zasnivanje založnog prava (dakle ne i posebnog založnog prava) na novčanim sredstvima u korist tuženika, a kako se temeljem čl. 17. st. 1. Zakona o Upisniku sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina osiguranika na pokretnim stvarima i pravima stječe založno pravo upisom, tuženik nikada nije stekao založno pravo na novčanim sredstvima
- da zajednička namjera Felicitera d.o.o. i tuženika nije bila Sporazumom o poslovnoj suradnji zasnovati posebno založno pravo u smislu ZFO-a
- da kako tuženikovo založno pravo na novčanim sredstvima Felicitera d.o.o. nije postojalo ništetan je i Ugovor o kreditu broj 500894 na temelju kojeg Ugovora je Sporazum i zaključen, te tražbina iz kojeg Ugovora je trebala biti osigurana nikad zasnovanim založnim pravom u korist tuženika navedenim u Sporazumu, pa je time ništetan i Sporazum.

Na ročištu dana 5. srpnja 2016. godine tužitelj je ostao kod tužbe i tužbenog zahtjeva, te predložio provesti dokaz vještačenjem po sudskom vještaku za financije i računovodstvo na okolnost postojanja sredstava na posebnom računu koji je otvoren kod tuženika pod brojem 0000188543/ZGB000018HRK731318 na dan stjecanja založnog prava 22. veljače 2013., kao

i na dan kada je tužitelj dostavio na naplatu zadužnicu, tj. na dan 24. rujna 2012., a također izraditi nalaz i mišljenje na okolnost kome pripada navedeni posebni račun, te kome pripadaju sredstva na istom posebnom računu. Ujedno predlaže saslušanje stranaka na okolnost sklapanja Ugovora o kreditu i Sporazuma o osiguranju. Punomoćnik tuženika je ostao kod odgovora na tužbu ističući da su neosnovani navodi tužitelja o ništetnosti Ugovora i Sporazuma jer su isti pravno valjani, te se protivi dokaznim prijedlozima tužitelja.

Rješenjem P-1956/15 od 3. kolovoza 2016. određeno je izvođenje dokaza vještačenjem po stalnom sudskom vještaku Ljupko Omazić za knjigovodstvo i financije na okolnost postojanja sredstava na posebnom računu koji je otvoren kod tuženika pod brojem 0000188543/ZGB000018HRK731318, na dan stjecanja založnog prava 22. veljače 2013., kao i na dan kada je tužitelj dostavio na naplatu zadužnicu (24. rujna 2012.), te na okolnost kome pripada navedeni posebni račun, te kome pripadaju sredstva na istom posebnom računu.

Imenovani sudski vještak Ljupko Omazić dostavio je ovom sudu svoj Nalaz i mišljenje na zadane okolnosti dana 9. studenog 2016. iz kojeg Nalaza proizlazi:

- u odnosu na postojanje sredstava na posebnom računu koji je otvoren kod tuženika pod brojem 000018-8543 na dan 22. veljače 2013. i na dan 24. rujna 2012. godine vještak navodi da prema analitičkoj knjigovodstvenoj kartici Prometi po računu broj VB: 000018-8543 za razdoblje 1. siječnja 2012. do 26. veljače 2013. proizlazi da je navedeni broj računa otvoren dana 10. siječnja 2008., a u navedenom razdoblju ukupno je uplaćeno 7.930.244,42 kn, a u istom razdoblju isplaćeno je sredstva u iznosu od 6.190.036,28 kn te da na dan 22. veljače 2013. stanje računa na računu VB: 000018-8543 iznosilo je 1.740.208,14 kn; dok je na dan 24. rujna 2012. prema analitičkoj knjigovodstvenoj kartici Prometi po računu broj VB: 000018-8543, za razdoblje od 1. siječnja 2012. do 26. veljače 2013. stanje sredstava na računu VB: 000018-8543 iznosilo ukupno 1.776.984,37 kn,
- da je promet po računu 2503007-1011111116, poziv na broj 000018-8543 dodatno definiran Sporazumom o poslovnoj suradnji od 22. veljače 2008. potpisanim od strane Felicitera d.o.o. i Volksbank d.d., i Dodatkom broj 1 od 29. srpnja 2009. i Dodatkom broj 2 od 23. studenog 2009. godine
- da je gore navedenim dokumentima potpisanim od strane Felicitera d.o.o. i Volksbank u bitnome određeno: da je predmet Sporazuma osiguranje financijskih sredstava za izgradnju obiteljskih kuća u nizu (dalje: Građevine) i pristupne prometnice (čl. 1.); da je banka temeljem ugovora o kreditu broj 500894 odobrila društvu Feliciter d.o.o. kredit za financiranje izgradnje Građevina, u iznosu od 3.400.000,00 CHF u kunskoj protuvrijednosti (čl. 2.); da partner (Feliciter d.o.o.) ovlašćuje banku (Volksbank d.d.) da izvrši terećenje posebnog računa u banci, koji je definiran u čl. 10. st. 2. Sporazuma, za naknadu za izdavanje pisama namjere, za izdavanje brisovnih očitovanja i naknadu za izdavanje brisovnih očitovanja, deponiranje brisovnih osiguranja (čl. 2.); da se partner (Feliciter d.o.o.) obvezao izgraditi građevine i uknjižiti ih u zemljišne knjige do 31. srpnja 2009., kasnije izmijenjeno na 31. prosinca 2009. (čl. 3.); da će se sredstva svih kupaca samostalnih stambenih jedinica u sklopu građevina, uplaćivati i izdvajati na poseban račun u banci broj žiro računa banke 2503007-1011111116 (čl. 10.); da su sva sredstva na posebnom računu založena u korist banke radi osiguranja njenih tražbina iz Ugovora o kreditu broj 500894 i u vezi s njim (čl. 10.); da partner ne smije bez izričitog odobrenja banke raspolagati sredstvima na tom računu, te se iz njih banka ima pravo namiriti u bilo kojem trenutku izvansudskim putem (čl. 10.); da je banka ovlaštena s posebnog računa prvenstveno obavljati plaćanja radi

podmirenja svih dospjelih tražbina banke iz Ugovora o kreditu broj 500894 i u vezi s njim, kao i iz ovog Sporazuma, vršiti plaćanja radi financiranja gradnje i građevina u granicama određenim ovim stavkom, te obavljati plaćanja radi prijevremenog izvršenja obveza partnera iz ugovora o kreditu broj 500894, plaćanje s posebnog računa radi financiranja gradnje građevina moguća su u visini 20% pojedinačnih priljeva na poseban račun, ali minimalno 100.000,00 kn s time da ukupan iznos svih plaćanja s posebnoga računa radi financiranja gradnje građevina ne može prijeći iznos od 350.000,00 eura u kunskoj protuvrijednosti; da su plaćanja s posebnog računa radi financiranja gradnje građevina moguća samo na temelju pisanog zahtjeva partnera koji mora biti dostavljen banci najkasnije dva radna dana prije namjeravanog plaćanja uz priloženu situaciju (račun) predračun (čl. 10.); nakon što sve tražbine banke iz Ugovora o kreditu broj 500894 i u vezi s njim budu podmirene, te nakon što partner u cijelosti izvrši svoje obveze iz ovog Sporazuma, što i uključuje izgradnju građevina u cijelosti i pribavljanje pravomoćnih uporabnih dozvola, banka će nakon zaprimljenog pisanog zahtjeva partnera otpustiti založno pravo na preostalim sredstvima na posebnom računu te će ih isplatiti na jedan od računa partnera o kojem će ju isti izvijestiti u navedenom pisanom zahtjevu; da se partner Feliciter d.o.o. potpisom Sporazuma odriče zahtjeva da se sredstva na posebnom računu koriste i isplaćuju za bilo koju drugu svrhu i uz bilo koje druge uvjete osim onih koji su ugovoreni čl. 10. Sporazuma.

Vještak nadalje utvrđuje da se iz raspoložive dokumentacije iz spisa jasno vidi tko je i kako vršio uplate ili isplate, odnosno davao naloge za pojedine promete po računu 2503007-1011111116 i to konkretno, isto je razvidno iz slijedeće dokumentacije:

- Zahtjeva za prijenos sredstava s posebnog računa od dana 27. lipnja 2012. (list 96 spisa) kojim je društvo Feliciter d.o.o. zatražilo da Volksbank d.d. sa sredstvima na posebnom računu podmiri dospjele obveze tvrtke Feliciter d.o.o. u ukupnom iznosu od 59.514,45 kn, a odnose se na podmirenje poreza, komunalija, knjigovodstvenih usluga itd.
- Dopisa Volksbank d.d od 17. srpnja 2012. upućenoj društvu Feliciter d.o.o. (list 94 spisa) kojim se društvo Feliciter d.o.o. obavještava da je dana 17. srpnja 2012. iz sredstava na vašem posebnom računu broj 000018-8543 izvršena isplata u iznos od 800.000,00 kn
- Dopisa društva Sberbank d.d. od 20. ožujka 2013. upućenog društvu Feliciter d.o.o. (list 95 spisa) kojim se društvo Feliciter d.o.o. obavještava da je dana 20. ožujka 2013. iz sredstava na vašem posebnom računu broj 000018-8543 podmirili obveze u ukupnom iznosu od 1.270.209,95 kn.

Nadalje, vještak u Nalazu utvrđuje da iz Sporazuma o poslovnoj suradnji i ostale dokumentacije proizlazi:

- da društvo Feliciter d.o.o. ovlašćuje banku da izvrši plaćanja sa predmetnog računa za pisma namjere i deponiranja brisovnih očitovanja, kao i da namiruje obveze po kreditu i ostale obveze po nalogu društva Feliciter d.o.o. iz čega se može zaključiti da sredstva na navedenom računu pripadaju društvu Feliciter d.o.o. kad jedino ono može ovlastiti Sberbank d.d. da izvrši određena plaćanja,
- da se sredstva kupaca za kupnju građevina uplaćuju na predmetni račun te se samom uplatom smatra da je kupoprodajna cijena uplaćena iz čega proizlazi da sredstva uplaćena na navedeni račun pripadaju društvu Feliciter d.o.o.,
- uz suglasnost Sberbank d.d., ali na zahtjev društva Feliciter d.o.o. sa predmetnog računa plaćaju se obveze prema dobavljačima društva Feliciter d.o.o.,

- Sporazumom o poslovnoj suradnji dogovoreno je da društvo Feliciter d.o.o. ne smije bez izričitog odobrenja Sberbank raspolagati sredstvima na predmetnom računu koja su namijenjena za određene namjene, iz čega proizlazi da su navedena sredstva na predmetnom računu sredstva društva Feliciter d.o.o., ali koja su namjenska i to za određena plaćanja, jer u protivnom ne bi bilo potrebe ugovarati tu zabranu da sredstva na računu nisu sredstva društva Feliciter d.o.o.,
- Sporazumom o poslovnoj suradnji dogovoreno je da se nakon podmirenja svih obveza po osnovi Ugovora o kreditu broj 500894, preostali iznos s predmetnog računa uplaćuje na redovan račun društva Feliciter d.o.o.,
- u dopisima društva Sberbank koji su upućeni društvu Feliciter d.o.o. jasno je naznačeno da se radi o računu koji pripada društvu Feliciter d.o.o., i sa kojeg računa će biti podmirene obveze društva Feliciter d.o.o.

Nadalje, iz Nalaza vještaka proizlazi da je prema javno dostupnim podacima, analitičkoj knjigovodstvenoj kartici Prometi po računu broj VB: 0000188543 za razdoblje 1. siječnja 2012. do 26. veljače 2013. (list 6-8 spisa), dopisu Sberbank d.d. (list 107 spisa) račun broj 2503007-1011111116 poziv na broj 0000188543/ZGB000018HRK731318 otvoren 10. siječnja 2008. kod Sberbank d.d. kao vlastiti račun Sberbank d.d. pod OIB Sberbank d.d. te prijavljen kod HNB pod brojem HR1225030071011111116 poziv na broj 0000188543/ZGB000018HRK731318. Međutim, vještak navodi kako račun otvoren kod tuženika formalno pripada tuženiku, da promet po računu 2503007-1011111116 poziv na broj 0000188543 dodatno je definiran Sporazumom o poslovnoj suradnji od 22. veljače 2008. potpisanim od strane Felicitera d.o.o. i Volksbank d.d. i Dodacima br. 1. i br. 2., ali je vidljivo da su prometi po računu 2503007-1011111116 poziv na broj 0000188543, i to uplate ili isplate vršene po nalogu društva Feliciter d.o.o. iz čega se u konačnici zaključuje da predmetni broj formalno pripada tuženiku, a u naravi predstavlja račun koji pripada društvu Feliciter d.o.o. i navedeno društvo daje naloge za plaćanja svojih obveza, a ostatak sredstava nakon podmirenja svih obveza po osnovi Ugovora o kreditu broj 500894 s predmetnog računa uplaćuje se na redovan račun društva Feliciter d.o.o. Vještak je posebno naglasio da je u dopisima društva Sberbank d.d. (list 94-95 spisa) koja su upućena društvu Feliciter d.o.o. jasno naznačeno da se radi o računu koji pripada društvu Feliciter d.o.o. i sa kojeg računa će biti podmirene obveze društva Feliciter d.o.o.

Tuženik je prigovorio Nalazu i mišljenju vještaka kao nelogičnom i nerazumljivom, posebno u dijelu u kojem vještak zaključuje da predmetni račun u naravi pripada društvu Feliciter d.o.o.

Tužitelj je prihvatio u cijelosti Nalaz i mišljenje navodeći kako se predmetni Nalaz i mišljenje vještaka Ljupka Omazića sadržajno podudara sa ranijim Nalazom i mišljenjem o statusu računa i novčanih sredstava na računu Feliciter d.o.o., a koji je izrađen od dr. sc. Valentine Salaj Četković.

Vještak se dodatno očitovao podneskom od 17. veljače 2017., te istaknuo kako je nalaz i mišljenje izradio prema pravilima struke, a sve temeljem dokumentacije u spisu, te da se nije upuštao u pravna pitanja, nego je iznio svoje mišljenje.

Podneskom od 30. listopada 2017. tuženik je predložio odbačaj tužbe podredno prekid postupka navodeći da je tužitelj temeljem preinačene odluke Županijskog suda u Zagrebu po istoj osnovi, a koja je predmet ovog postupka stekao ovršnu ispravu, odnosno rješenje o ovrši Županijskog suda u Zagrebu broj Gž Ovr-870/17 od 16. svibnja 2017. radi isplate tražbine

prema tuženiku u iznosu od 3.378.654,42 kn sa kamatama od 24. studenog 2011. do isplate, pa predlaže sudu odbaciti tužbu u ovom postupku obzirom da tužitelj nema pravni interes pored ovršne isprave tražiti donošenje nove ovršne isprave u obliku presude. Također je naveo kako je nad tvrtkom Feliciter d.o.o. pred Trgovačkim sudom u Zagrebu Stalna služba u Karlovcu Stpn-205/15 sklopljena predstečajna nagodba dana 18. siječnja 2016., koja je postala pravomoćna 21. ožujka 2016. i kojom je utvrđena obveza tvrtke Feliciter d.o.o. prema ovdje tužitelju u iznosu od 1.819.176,79 kn i koji se iznos Feliciter d.o.o. obvezao isplatiti tužitelju uz 120 mjeseci počeka, odnosno s datumom dospijeca 22. ožujka 2026. godine, slijedom čega predlaže sudu prekinuti ovaj postupak do nastupa uvjeta, odnosno dospijeca kako su ugovorili sami tužitelj i Feliciter d.o.o. u predstečajnoj nagodbi, do dana 22. ožujka 2026. godine.

Na ročištu održanom dana 8. studenog 2017. tužitelj je ostao u cijelosti kod tužbe i tužbenog zahtjeva, očitovao se na navode tuženika iz podneska od 30. listopada 2017. kojim tuženik konstatira kako je tužitelj na temelju odluke Županijskog suda u Zagrebu stekao ovršnu ispravu za predmetnu tražbinu, te osporava da bi se radilo o istoj tražbini, kao i da je navedeni sud u toj odluci zaključio da tuženik nije sa Feliciter d.o.o. zaključio Ugovor o financijskom osiguranju kojim bi zasnovao posebno založno pravo, te da je Županijski sud utvrdio da je predmetni transakcijski račun, račun Felicitera d.o.o. i da su novčana sredstva na tom računu sredstva Felicitera d.o.o. Ujedno navodi kako odredbe predstečajne nagodbe u postupku protiv Felicitera d.o.o. nemaju učinak na potraživanje tužitelja prema tuženiku koje je nastalo zbog tuženikovog protupravnog postupanja tijekom ovog postupka, te da je čl. 47. ZOO-a određeno da nagodba što ju je sklopio jedan od dužnika s vjerovnikom nema učinka prema ostalim dužnicima, a što je i propisano čl. 66. st. 14. ZFPPN koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja predstečajne nagodbe nad Feliciter d.o.o. Tuženik je smatrao suprotno ovome, te inzistirao o tome da se radi o istoj tražbini u postupku pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu broj Ovr-6234/17 slijedom čega je predložio priklop spisa Ovr-6234/17 radi utvrđenja je li riječ o jednoj te istoj tražbini tužitelja ili o nekoj drugoj tražbini. Prijedlog punomoćnika tuženika je odbijen obzirom je iznesen nakon zaključenja prethodnog postupka. Na navedenom ročištu vještak Ljupko Omazić dodatno se očitovao na prigovore tuženika na njegov Nalaz i mišljenje, te naveo da u cijelosti ostaje kod svog Nalaza i mišljenja i navoda iz već danog pisanog očitovanja na Nalaz i mišljenje, jer je isti izradio prema pravilima struke temeljem dokumentacije u spisu.

U tijeku dokaznog postupka, sud je izvršio uvid u dokumentaciju koja prileži spisu:

- Prometi po računu (list 6-8 spisa)
- Prijedlog za glavni opis (list 9-10 spisa)
- Dostava obavijesti o založnom pravu (list 11-13 spisa)
- Dopis od 20. ožujka 2013. (list 14 spisa)
- Sporazum o poslovnoj suradnji od 22. veljače 2008. uz Dodatke br. 1. i br. 2 i Ugovor o kreditu broj 500894 (list 23-44 spisa)
- Zapisnik FINA-e s ročišta za utvrđivanje tražbina (list 51-56 spisa)
- Zapisnik od 18. siječnja 2016. (list 57-59 spisa)
- Nalaz i mišljenje vještaka dr. sc. Valentina Salaj Četković (list 60-67 spisa)
- Dopis od 17. srpnja 2012. (list 94 spisa)
- Zahtjev za prijenos sredstva s posebnog računa (list 96 spisa)
- Dopis Sberbank od 20. kolovoza 2013. (list 97 spisa)
- Dopis FINA-e (list 98 spisa)
- Preslika sudske praske (list 108-116, 120-134 spisa)
- Nalaz i mišljenje sudskog vještaka Ljupko Omazić (list 147-152 spisa)

- Očitovanje vještaka od 17. veljače 2017. (list 162-165 spisa)
- Preslika presude Županijskog suda u Zagrebu Gž Ovr-870/17 od 16. svibnja 2017. (list 177-179 spisa).

Cijeneći rezultate dokaznog postupka, kako cjelokupno tako i svakog pojedinačno, a na osnovi odredbe čl. 8. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, dalje: ZPP) ovaj sud je uvjerenja da je tužbeni zahtjev osnovan.

Podnesenom tužbom tužitelj potražuje od tuženika iznos od 1.740.208,14 kn, a koja sredstva je na dan 26. veljače 2013. godine na računu broj 0000188543/ZGB000018HRK731318 imalo društvo Feliciter d.o.o.

Kako je radi osiguranja svog potraživanja tužitelj kao predlagatelj osiguranja sa društvom Feliciter d.o.o. kao protivnikom osiguranja zaključio Sporazum o osiguranju dana 21. veljače 2013., te upisom u Upisniku sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima stekao založno pravo na novčanim tražbinama Felicitera d.o.o., između ostalog i na posebnom računu broj 0000188543/ZGB000018HRK731318, o istom obavijestio tuženika 27. veljače 2013. i pozvao ga da bez odgađanja tužitelju kao založnom vjerovniku prenese sva sredstva na njegov račun kod OTB banka Hrvatska d.d. Zadar, a tuženik nije isto učinio, već je navedena sredstva iskoristio za namirenje vlastitih potraživanja, tužitelj podnosi ovu tužbu s nalogom da mu tuženik isplati iznos od 1.740.208,14 kn sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama tekućim od 28. veljače 2013. do isplate po stopi koja je propisana čl. 29. st. 2. ZOO-a.

Među strankama je sporna osnova tužbenog zahtjeva, aktivna legitimacija, a prvenstveno je sporno da li je predmetni račun broj 0000188543/ZGB000018HRK731318 vlastiti račun tuženika ili račun društva Feliciter d.o.o. (kako tvrdi tužitelj).

Sud je izvršio uvid u Sporazum o osiguranju potraživanja solemniziranog pod OV-1712/13 od 21. veljače 2013. kojim je javni bilježnik ovjerio zasnivanje založnog prava predlagatelja Meta nekretnine d.o.o. na novčanoj tražbini društva Feliciter d.o.o. kao protivnika osiguranja, pa između ostalog i na posebnom računu 0000188543/ZGB000018HRK731318 kod Volksbank d.d., sada Sberbank d.d. radi osiguranja potraživanja u iznosu od 4.781.782,94 kn sa rokom otplate/krajnjim rokom dospijeca 14. siječnja 2011. (list 9-10 spisa).

Uvidom u dopis tužitelja od 27. veljače 2013. (list 11-12 spisa) utvrđeno je da je tužitelj obavijestio tuženika (Sberbank d.d.) o stjecanju založnog prava na novčanim tražbinama Felicitera d.o.o. te da ga poziva da sredstva koja su predmet zaloga, a posebno novčana na posebnom računu 0000188543/ZGB000018HRK731318 kod tuženika, prenese na račun tužitelja kod OTB banka Hrvatska d.d. Zadar.

Sud je izvršio uvid u Sporazum o poslovnoj suradnji koji je zaključen između Felicitera d.o.o. i Volksbank d.d. dana 22. veljače 2008., a čiji je predmet poslovna suradnja radi osiguranja financijskih sredstava za izgradnju obiteljskih kuća u nizu i pristupne prometnice (dalje: Građevine) na nekretninama upisanim kod Općinskog suda u Sesvetama, te je iz istog razvidno da je banka temeljem Ugovora o kreditu broj 500894 odobrila Feliciteru d.o.o. kredit u iznosu od CHF 3.400.000,00 u kunskoj protuvrijednosti.

U odredbi čl. 2. st. 5. Sporazuma Feliciter d.o.o. ovlašćuje banku da izvrši terećenje posebnog računa u banci, a poseban račun je definiran čl. 10. st. 2. navedenog Sporazuma, za naknadu za izdavanje pisama namjere, za izdavanje brisovnih očitovanja, naknadu za izdavanje brisovnih očitovanja...

Čl. 10. Sporazuma u stavku 2. je određeno da su stranke suglasne da će se sredstva svih kupaca samostalnih stambenih jedinica u sklopu građevina, bez obzira na koji način i iz kojih izvora se ona pribavljaju (vlastita sredstva kupaca, kredit banke ili kredit druge banke itd.) uplaćivati i izdvajati na poseban račun u banci i to račun broj 2503007-101111116 poziv na broj 0000188543.

Nadalje čl. 5. st. 1. Zakona o financijskom osiguranju (dalje: ZFO) propisano je slijedeće: "Ugovor o financijskom osiguranju kod kojega dolazi do zasnivanja posebnog založnog prava zasniva se posebna vrsta založnog prava, kao ograničeno stvarno pravo na koje se ne primjenjuju odredbe drugih zakona o osnivanju založnog prava, niti odredbe drugih zakona o naplati potraživanja osiguranih založnim pravom u mjeri u kojoj bi njihova primjena narušila pravo prvenstvenog namirenja primatelja instrumenata osiguranja kako je ono predviđeno ovim zakonom, a primatelj instrumenta osiguranja ima pravo korištenja i raspolaganja." Protivno stavu tuženika, ovdje nema mjesta primjeni čl. 5. st. 1. ZFO budući između tuženika i Felicitera d.o.o. nije bilo ugovora o financijskom osiguranju kojim bi se zasnovalo posebno založno pravo u smislu ZFO, odnosno tuženik nije stekao založno pravo na novčanim sredstvima Felicitera d.o.o. budući se isto stječe u skladu s čl. 17. st. 1. Zakona o Upisniku sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima – upisom.

Nadalje, čl. 4. st. 2. ZOPNS je određeno da se ovrha ne provodi na novčanim sredstvima, odnosno računima izuzetim od ovrhe zakonom.

Čl. 24. st. 1. ZOPNS određuje da "HNB, banke, stambene štedionice i kreditne unije odgovorne su za točnost podataka i redovitost njihove dostave u Jedinstveni registar računa".

Čl. 58. st. 1. t. 1. Zakona o platnom prometu propisuje da je transakcijski račun tekući račun, odnosno žiroračun koji vodi jedan od slijedećih pružatelja platnih usluga: 1) Kreditna institucija sa sjedištem u RH.

Čl. 59. Zakona o platnom prometu određuje da je pružatelj platnih usluga iz čl. 58. st. 1. ovog Zakona dužan dostavljati podatke o otvorenim transakcijskim računima u skladu s propisom kojim se uređuje vođenje i sadržaj jedinstvenog računa u RH.

Iz svega navedenog proizlazi da je poseban račun žiroračun koji vodi tuženik kao pružatelj platnih usluga, te da je tuženik sukladno odredbama čl. 59. Zakona o platnom prometu i čl. 24. st. 1. ZOPNS dužan FINA-i dostavljati podatke o otvorenim transakcijskim računima, pa tako i o posebnom računu, te da se ovrha temeljem ZOPNS provodi na svim novčanim tražbinama i računima, osim onih koji su iz ovrhe izuzeti.

Dakle, kako odredbe ZFO-a kao niti kojeg drugog zakona u RH, niti u jednom dijelu ne određuju da bi novčana sredstva na kojima postoji založno pravo ili računi na kojima se nalaze takva sredstva bili izuzeti iz ovrhe sukladno odredbama ZOPNS-a, proizlazi da je tuženik, neovisno o činjenici je li na sredstvima na posebnom računu zasnovao posebno založno pravo ili ne – propuštanjem dostave FINA-i podataka o posebnom računu i

sredstvima na istom postupio je protivno ZOPP i ZOPNS, te uslijed tog propuštanja nije bio u mogućnosti provesti izvansudsku ovrhu na novčanim sredstvima Felicitera d.o.o. na posebnom računu.

Nadalje, sud je poklonio vjeru Nalazu i mišljenju vještaka jer je isti sačinjen u skladu s pravilima struke, a vještak je pismeno i usmeno otklonio sve prigovore tuženika, te sud smatra ispravnim utvrđenje vještaka da predmetni račun pripada društvu Feliciter d.o.o., što između ostalog proizlazi iz slijedećih utvrđenih činjenica:

- U Sporazumu o poslovnoj suradnji ugovoreno je da Feliciter d.o.o. ovlašćuje Sberbank d.d. da izvrši terećenje, tj. da sa predmetnog računa 0000188543/ZGB000018HRK731318 izvrši plaćanja za pisma namjere i deponiranja brisovnih očitovanja, kao i da namiruje obveze po kreditu – što Feliciter d.o.o. ne bi mogao kada taj račun i ta sredstva ne bi pripadala upravo Feliciteru d.o.o.
- U Sporazumu o poslovnoj suradnji ugovoreno je da se sredstva kupaca Felicitera d.o.o. za kupnju građevina uplaćuju na predmetni račun, čime se smatra da je kupoprodajna cijena uplaćena na račun koji pripada prodavatelju, tj. trgovačkom društvu Feliciter d.o.o., jer je jedino u tom slučaju kupoprodajna cijena plaćena,
- U sporazumu o poslovnoj suradnji je ugovoreno zasnivanje založnog prava na sredstvima na predmetnom računu radi osiguranja tražbina Sberbank d.d. iz Ugovora o kreditu 500894, a u praksi nije poznata institucija zasnivanja založnog prava na vlastitim sredstvima, iz čega proizlazi da sredstva ne pripadaju Sberbank d.d.
- S predmetnog računa se uz suglasnost Sberbank d.d., ali na zahtjev Felicitera d.o.o. plaćaju računi prema dobavljačima Felicitera d.o.o.
- U Sporazumu o poslovnoj suradnji je ugovoreno da Feliciter d.o.o. ne smije bez izričitog odobrenja Sberbank d.d. raspolagati sredstvima na predmetnom računu iz čega proizlazi da tu zabranu ne bi trebalo posebno ugovarati da sredstva na računu nisu sredstva Felicitera d.o.o.
- U Sporazumu o poslovnoj suradnji je ugovoreno da se nakon podmirenja svih obaveza po osnovi kredita broj 500894 preostali iznos s predmetnog računa uplaćuje na redovan račun Feliciter d.o.o.
- Dopisom od 17. srpnja 2012. (list 94 spisa) Sberbank d.d. obavještava Feliciter d.o.o. "... da smo 17. srpnja 2012. iz sredstava na vašem posebnom računu broj 000018-8543 izvršili isplatu u iznosu od 800.000,00 kn i djelomično zatvorili dospjelu glavnica"
- Dopisom od 20. ožujka 2013. "... nastavno na predmetni Ugovor, Sporazum o poslovnoj suradnji obavještavamo vas da smo 20. ožujka 2013. iz sredstava na vašem posebnom računu broj 000018-8543 u ukupnom iznosu od 1.270.209,95 kn podmirili obveze..."

Dakle, sve navedeno dokazuje činjenicu da je račun u Sberbank broj 2503007-1011111116 poziv na broj 0000188543 broj koji u naravi pripada Feliciter d.o.o., kao i da sredstva na tom računu pripadaju Feliciteru d.o.o. Isto tako iz navedenog proizlazi da tuženik nije dokazao da bi sa Feliciter d.o.o. zaključio Ugovor o financijskom osiguranju kojim bi zasnovao posebno založno pravo na tom računu, te time nije imao osnove postupiti na način da iskoristi sredstva sa predmetnog računa društva Feliciter d.o.o. za namirenje svojih potraživanja, slijedom čega je osnovan tužbeni zahtjev tužitelja za povratom novčanih

sredstava u iznosu od 1.740.208,14 kn neosnovano otuđenih od strane tuženika, te je riješeno kao u točki I. izreke presude.

Tužitelj ima pravo na zakonsku zateznu kamatu tekuću od 28. veljače 2013. do isplate po stopi propisanoj čl. 29. st. 2. ZOO-a.

Tužitelju je priznat parnični trošak u iznosu od 143.115,00 kn, a odnosi se na:

- sastav tužbe od 27. srpnja 2015. u iznosu od 17.410,00 kn
- sastav podneska od 18. ožujka 2016. u iznosu od 17.410,00 kn
- zastupanje na ročištu 5. srpnja 2016. u iznosu od 17.410,00 kn
- sastav podneska od 15. ožujka 2017. u iznosu od 17.410,00 kn
- sastav podneska 10. svibnja 2017. u iznosu od 17.410,00 kn
- zastupanje na ročištu 8. studenog 2017. u iznosu od 17.410,00 kn
- PDV na sve gore navedeno u iznosu od 26.115,00 kn
- pristojba na tužbu u iznosu od 5.000,00 kn
- pristojba na presudu u iznosu od 5.000,00 kn
- predujam za vještačenje u iznosu od 7.000,00 kn

te temeljem čl. 154. st. 1. i 155. ZPP-a riješeno je kao u točki II. izreke presude.

U Zagrebu 19. prosinca 2017.

Sudac:
Ljiljana Tomić, v.r.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude može se podnijeti žalba u roku od 8 dana računajući od primitka pisanog opravka, na Visoki trgovački sud RH u Zagrebu, a putem ovog suda. Žalba se podnosi u 3 primjerka.

Za točnost opravka:
Maja Malec

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Maja Malec', is written over the typed name.